

Stichting Vrouwen Pastoraat Seksualiteit Geweld

Oecumenisch centrum in Noord Holland
voor begeleiding, advies, voorlichting en scholing
omtrent godsdienst en incest/seksueel geweld

NIEUWS- BRIEF

NOVEMBER 2006 - JAARGANG 6, NUMMER

OPNIEUW VERNIEUWEN

2006 is een jaar van veranderingen binnen de VPSG. Er is inderdaad veel nieuws te melden in deze brief.

In het bestuur hebben we afscheid genomen van bestuursleden die allang actief waren in de VPSG: Annego Hogebrink, Ko Schuurmans en Marlies Pol. Maar ook: twee nieuwe bestuursleden: Stan Baars en Agaath van de Hogen. Jeannette Deenik-Moolhuizen maakte de stap van bestuurslid naar projectmedewerkster (zij beschrijft het nieuwe VPSG-project op pagina 3).

Een nieuw project dus: "Dwars-liggen. Speurtocht naar heilzame seksualiteit" en afscheid van project "Praat er over!" en de vrouw die het project getrokken heeft: Ria Weener-Haakma (zie pagina 4).

In 2006 was ook nieuw dat we een stagiaire hadden: Maddy de Bruin, studente Theologie en Levensbeschouwing in Amsterdam. Zij werkte mee aan allerlei groepen, ging voor in een viering en verdiepte haar kennis van en ervaring met pastoraat. Voor ons ook een verrijking om iemand te hebben die met nieuwe ogen kijkt naar ons werk en onze aanpak.

Maddy ging ook voor in een woord - en communicatieviering in Hoorn-Risdam. Thema was: "Geweld: Tussen weerloosheid en weerbaarheid". Een van de parochianen nam aan het eind van de viering het woord en zei dat hij van zichzelf vond dat hij goed thuis was in de Bijbel, maar het verhaal dat die ochtend werd gelezen had hij nog nooit eerder gehoord.

Helemaal NIEUW: het verhaal van Amnon en Tamar in 2 Samuël 13. Hij noemde het een teken van beschaving dat een dergelijk verhaal gelezen wordt in de kerk in plaats van weggevoerd.

Geén nieuws is dat het elk jaar een uitdaging is om voldoende geld binnen te krijgen. Wél nieuw is het idee van een benefietveiling van kunstwerken die we kregen van allerlei betrokken kunstenaars. Wie weet wordt het een kaskraker!

U leesplezier en nieuwe inzichten toewensend, namens de VPSG,

Gezien van der Leest,
coördinator

Stichting VPSG

- *Nieuwe Groenmarkt 8
2011 TW Haarlem*
- *023-5328222*
- *Aanwezig op dinsdag en woensdag van 10.00 – 16.00 uur*
- *info@vpsg.nl*
- *www.vpsg.nl*
- *Giro: 390070*

IN DIT NUMMER:

BENEFIET-VEILING	1
COLUMN	2
DWARS-LIGGEN	3
NIEUWS	4

Benefietveiling van kunstwerken voor de VPSG

Dit is een van de kunstwerken die ter beschikking zijn gesteld aan de VPSG. Doe mee aan de benefietveiling en misschien heeft u straks een uniek kunstwerk in huis! Met de opbrengst van deze veiling steunt u het werk van de VPSG. U

vindt op onze website www.vpsg.nl onder 'Veiling' een overzicht van de kunstwerken, het minimum bod en de bedragen die geboden zijn. U kunt direct een bod doen met behulp van de aanwijzingen op de website.

Doe mee en steun de VPSG!!

Column: Seksualiteit na een verkrachting

Het is zo moeilijk om over je eigen en andervrouws seksualiteit te schrijven, maar ik zal het toch proberen.

Wij zijn kwetsbare wezens, kinderen, vrouwen en mannen. Door die kwetsbaarheid zijn wij in staat lief te hebben, vriendschappen aan te gaan, intimiteit toe te laten en te vrijen met je partner. Of misschien is het wel andersom: wij kunnen pas liefhebben, vertrouwen hebben in de ander, ons kwetsbaar opstellen, als we liefde ontvangen, geborgenheid kennen, vertrouwen leren in de ander, vooral in onze vroege jeugd. En ook als volwassen vrouw of man durf je je tegenover je partner kwetsbaar op te stellen, als je van hem of haar liefde, geborgenheid en vertrouwen ontvangt. Kwetsbaarheid en liefhebben is dus iets wederzijds tussen mensen. Waar mensen zich het meest kwetsbaar opstellen is tijdens het vrijen. Naakt zijn. Niet alleen van kleren ontdaan, maar ook teder en intiem met elkaar zijn. Je laten kennen. In de bijbel wordt vrijen 'bekennen' genoemd.

Bij incest en tijdens een verkrachting wordt er desastreus met je kwetsbaarheid, je lichaam en je naaktheid omgegaan. Dit heeft verstrekende gevolgen voor je latere beleving van seksualiteit.

“IK STOND
EINDELOOS
ONDER DE
DOUCHE. IK
VOELDE ME
SMERIG.”

Wat is er na de verkrachting met mijn eigen en andervrouws seksualiteit gebeurd? Ik stond eindeloos onder de douche. Ik voelde me smerig. Dit is ook de ervaring van andere vrouwen die zijn verkracht. Je voelt je bezoedeld; er is met smerige handen aan je gekomen. Eén antwoord daarop is: 'nooit meer seks': je wordt a-seksueel. Een andere reactie is het tegenovergestelde: promiscue worden. Ik durfde geen 'nee' meer te zeggen als een man met me wilde vrijen, omdat ik bang

was geworden voor de seks en macht van mannen. Mijn toenmalige partner dook direct bovenop me toen ik het hem vertelde. Ik was daardoor geschokt en heb het kort daarna uitge maakt. De helft van de verkrachte vrouwen scheidt van haar partner na een verkrachting. Ikzelf en andere verkrachte vrouwen raakten bij vrijen als het ware los van ons lichaam, alsof het niet onszelf aangaat. Dit werkt goed tijdens de verkrach-

ting; het is een middel om te overleven. Veel vrouwen hebben na jaren nog seksuele problemen: angst voor seks, opwindingsstoornissen en flashbacks tijdens het vrijen. Sommigen hebben zelfs moeite een tampon in te brengen. Velen sluiten zich af bij aanraking. In het boek 'Indringende herinneringen. De ontwikkeling van klachten na een verkrachting' (door: Bernardine Ensink en Willy van Berlo. Uitg. Eburon, Delft 1999) staan voor mij zeer herkenbare uitspraken van andere verkrachte vrouwen. Bijv: 'Het spontane is eraf, het gezellige, het knusse. Nu is het effe gauw en dan klaar'. Een andere vrouw vertelt dat haar partner na een jaar weer wilde vrijen en dat ze toen dacht: 'ik speel het spelletje mee, als hij zich daar prettig bij voelt, maar ik beleef er geen plezier aan.' Een derde vrouw schrijft: 'ik voel me a-seksueel, ik lig zo van "Kom nou maar, als het perse moet"'. Veel vrouwen, waaronder ikzelf, willen alleen nog maar vrijen als er een lamp brandt.

Zelf leerde ik 19 jaar geleden een lieve man kennen, mijn huidige partner. Hij heeft me weer leren vrijen. Dat proces is heel langzaam gegaan. Eerst leerde ik dat als een man een stijve heeft, hij niet perse klaar hoeft te komen. Als ik ging hyperventileren of afwezig werd (alsof mijn lichaam niet meer bij mij hoorde), dan stopte hij met vrijen en stelde voor om wat te drinken of een wandelingetje te maken. Langzaam maar zeker leerde ik dat vrijen vooral intimiteit, tederheid en een liefdesdaad is. Ik ken ook een vrouw die na incest en daaropvolgende verkrachting binnen haar huwelijk, later met een vrouw is getrouwd. Zij is veel gelukkiger nu. Ook zij leerde toen weer genieten van seksualiteit met haar vrouw. De meeste vrouwen blijven wel gesteld op intimiteit, zoals elkaar aanraken, omstrengeld op de bank liggen of zoenen met je partner. Er zijn ook vrouwen die vragen aan hun partner direct met haar naar bed te gaan: 'zodat ik jouw hoofd boven me zie en niet langer die verkrachter'. Nu ik dit alles opschrijf over seksualiteit na mijn verkrachting, besef ik des te sterker dat ik weer tederheid en intimiteit heb leren vinden in de liefdesdaad tussen mijn geliefde en mijzelf. Ik wens alle verkrachte mensen dit geluk toe.

Charlotte van Kampen

BROCHURE "PRAAT ER OVER" - Achtergronden en praktische tips bij het praten over seksueel geweld in de kerken.

Deze brochure is een neerslag van het project "Praat er over", een project met pastores en vrijwilligers in Noord-Holland. Aan de orde kwam hoe informatie te geven over seksueel geweld, de relatie met godsdienst en hoe prak-

tisch om te gaan met mensen die er door getroffen zijn. Om inzicht, kennis en praktische vaardigheden te vergroten zijn in deze brochure artikelen en tips bij elkaar gebracht.

Te bestellen bij de VPSG
Kosten: 5 euro (incl. porto)

PROJECT *DWARSLIGGEN*. SPEURTOCHT NAAR HEILZAME SEKSUALITEIT.**Nieuw project van de VPSG voor drie jaar**

Heilzame seksualiteit. Waar is die te vinden? Zeker niet in de commerciële uitbuiting van de lijven van vrouwen en meisjes. Ook niet in de gewelddadige groepsverkrachtingen waarover we in de krant lezen. In de disco dan? Op leuke tienerfeestjes? In huwelijk en relatie toch wel?

De VPSG is door de jaren heen geconfronteerd met veel onheilzame seksualiteit. Onze pastoranten vertellen over de onveilige situatie in hun ouderlijk huis of in de kerk, waar hun jonge lichaam niet werd gerespecteerd. Soms ook over hulpverleners die ze in vertrouwen namen, maar die hun vertrouwen beschaamden en hun kwetsbaarheid te baat namen voor eigen gerief. Hoe moeten mensen die daaronder hebben geleden of lijden zicht krijgen op seksualiteit die heilzaam is? Hoe leren dat het mogelijk is je toe te vertrouwen aan een ander?

**“Op dus naar
het gesprek
over de licha-
melijke kanten
van ons be-
staan”.**

Gelukkig zijn er ook goede hulpverleners of betrouwbare mensen in de kerken. Die willen helpen en helen. Pastores en vrijwilligers die het geduld opbrengen om onbaatzuchtig het verhaal aan te horen. Dat is zeker in veel gevallen niet gemakkelijk. Het kan je behoorlijk onder spanning zetten.

Daar komt nog bij dat we ook al weinig gewend zijn om in kerkelijk verband over ons lichaam, over seksualiteit en de leuke en goede kanten daarvan te spreken. Dat is eigenlijk erg vreemd. Niet alleen omdat seksualiteit geen mens vreemd is. Maar ook theologisch valt er veel over te zeggen. Lichaam en lichamelijke zijn toch hoofdthema's. We geloven in de *incarnatie*, dat wil zeggen *vleeswording*, *menswording* van deze God van Israël. Die in een lichamenlijk bestaan ons nabij is gekomen. Hoe zouden we dan eigenlijk het/ons lichaam met al zijn functies kunnen veronachtzamen?

Op dus naar het gesprek over de lichamelijke kanten van ons bestaan. Al is het in het begin nog zo onwennig om daarover te spreken. Misschien zijn we ook wel onzeker welke woorden we moeten kiezen. Schuttingtaal kennen we allemaal, en ook de keurige meer medische termen. Maar zijn die nu erg bruikbaar? Alleen al een keus maken in de benamingen die we voor een gesprek nodig hebben kan ongemakkelijk zijn. Daar moeten we dan maar door heen. In een proces kunnen we elkaar daarbij van dienst zijn.

Het project *Dwarssligen*. *Speurtocht naar heilzame seksualiteit* zal zich ook daar mee bezig houden. Maar als we al taal tot onze beschikking hebben, hebben we dan nog wel een vastomlijnd idee wat heilzame seksualiteit zou kunnen en moeten inhouden? De vroeger door onder andere de kerken aangereikte grenzen voldoen al lang niet meer. Overal om ons heen zien we de voortbrengselen van een geseksualiseerde maatschappij. Zijn er nog ergens beperkingen of grenzen? Ook wanneer je zeker niet preuts wilt zijn? Moet alles maar kunnen? Hebben ouders nog iets aan hun kinderen mee te geven? En wat kan of moet dat dan tenminste zijn?

In *Dwarssligen* gaan we samen met allen die hierin geïnteresseerd zijn deze kwesties aanpakken. In dit driejarige project gaan we elkaar bevragen, leren van deskundigen, proberen normen en grenzen te formuleren. Heilzaam voor onszelf en anderen!

Ds. Jeannette Deenik-Moolhuizen, projectmedewerker *Dwarssligen*

NIEUWS

In 2006 schreven de medewerksters van de VPSG columns over hun werk in HORIZON, Tijdschrift van de Protestantse Gemeenten Amsterdam en Amstelveen.

NIEUWSGIERIG?

U kunt ze lezen op onze website: www.vpsg.nl onder **Artikelen**

OP 15 DECEMBER A.S
LEZING: "SPEURTOCHT
NAAR HEILZAME
SEKSUALITEIT" DOOR
JEANNETTE DEENIK-
MOOLHUIZEN.
AANVANG: 14.00 UUR.

PLAATS: OUD-
KATHOLIEKE KERK,
KINDERHUISSELINGEL 74
TE HAARLEM
AANSLUITEND
KUNSTVEILING EN
AFSCHEID RIA WEENER-
HAAKMA

DE VPSG IN AMSTERDAM: SPREEKUR AAN DE AMSTEL

VANAF OKTOBER 2006 HOUDT MARGRIETHA REINDERS, PASTORAAL COUNSELOR VAN DE VPSG, SPREEKUR IN HET GEBOUW VAN DE PROTESTANTSE DIAKONIE TE AMSTERDAM. ZIJ IS EENS IN DE TWEE WEKEN OP WOENSDAGMIDDAG AANWEZIG IN DE CORVERSHOF, NIEUWE HERENGRACHT 18. U KUNT EEN AFSpraak MET HAAR MAKEN VIA HET TELEFOONNUMMER VAN DE VPSG: 023-5328222.

HERKENNING - Periodielied

Ik zal er zijn, als niemand komt helpen.
Ik zal er zijn in die gitzwarte nacht.
Adem mijn hoop, mijn hoop niet te stelpen.
Adem, mijn leven, adem mijn kracht!

*Dit lied ontvingen
wij omdat het als een
grote steun wordt
ervaren.*

Ik zal er zijn, waar oorlogen woeden.
Ik zal er zijn, waar honger bestaat.
Wees maar niet bang, ik zal je behoeden,
als je alleen de nacht weer ingaat.

*Ook op de website
verzamelen wij
gedichten en teksten.*

Ik zal er zijn in tijden van tranen,
Ik zal er zijn, al denk je van niet.
Kom maar, vertrouw me, zie me maar staan en...
ik zal je helpen door je verdriet.

*Zie www.vpsg.nl
onder Gedichten*

Ik zal er zijn, als de zon weer gaat schijnen,
Ik zal er zijn, als jij beter bent.
En als dan straks de wolken verdwijnen,
hoop ik dat jij me nog steeds herkent.

Ik zal er zijn, als niemand komt helpen.
Ik zal er zijn in die gitzwarte nacht.
Adem mijn hoop, mijn hoop niet te stelpen.
Adem mijn leven, adem mijn kracht!

Tekst en muziek: Stef Grit

AFSCHEID

Op 15 december nemen we afscheid van Ria Weener-Haakma. Zij is sinds 1992 actief bij de VPSG als pastorale counselor, als begeleidster van vrouwen-groepen en de laatste jaren als projectleidster van het project "Praat er over!". Kenmerkend voor Ria is haar aandacht voor het proces; bij alle nieuwe plannen waren haar eerste vragen: Wat, Waarom, Voor wie en Hoe? In de vele voorlichtingsbijeenkomsten vallen haar deskundigheid en natuurlijke presentatie op; voor groepen staan lijkt haar op het lijf geschreven. In de vrouwengroepen was de vormgeving - ziet de plek er goed uit- en haar aandacht voor symbolen en rituelen altijd een sterke kant. In het project "Praat er over!" reisde ze de hele provincie rond en pro-

AFSCHEID

AFSCHEID

beerde ze kerkelijk Noord-Holland te motiveren om aandacht te besteden aan het onderwerp Seksueel geweld en Godsdienst.

We wensen Ria toe dat "de weg met haar mee mag gaan" zoals de Ierse zegenbede zegt.

Namens de VPSG, Gezien van der Leest

AFSCHEID

In 2007 gaat de VPSG verder zonder Ria, dat zal voor beide kanten even slikken zijn. Voor Ria omdat ze de VPSG ook altijd beleefde als "gemeenschap in zusterschap" en voor de VPSG omdat we haar aanwezigheid, enthousiasme, warmte en werklust zullen gaan missen.